

Mattheus 1: 18-25: Immanuel.

Orde van dienst:

Welkom

Votum en zegengroet

Psalm 80: 1, 10

Wet

NLB 885 Groot is uw trouw o Heer

Gebed

Kindmoment: de komst van de nieuwe leider.

Lied

Lezen: Mattheus 1: 18-25

Zingen: Oude liedboek 125 : 1, 4, 5 O kom, o kom, Immanuel.

Preek

NLB 441: 1, 3, 4, 10 Hoe zal ik u ontvangen.

Gebed

Collecte

Zingen: "God zal met ons zijn, God is Immanuel". Lied uit de musical Zacharias en Elizabeth.

Zegen.

Inleiding voor Schriftlezing:

Dia.

In Mattheus 1 en 2 speelt Jozef een grote rol.

Dat valt op.

Want Jozef staat voor ons vaak een beetje aan de kant. Al het licht valt op Maria en het kind.

Herders knielen voor het kindje.

Magiërs uit het verre oosten zoeken de Koning, die geboren is.

Engelen bezingen de Heiland van de wereld en de vrede, die hij komt brengen.

En Jozef staat er wat bij. Wat in de schaduw. Tussen de os en de ezel.

In de Roomse traditie wordt Jozef zelfs vaak afgebeeld als een oude man, die het niet zo lang meer zal maken. Nog net fit genoeg om naast de ezel te lopen. Maria moet immers altijd maagd blijven.

Maar Mattheus laat opvallend veel licht op Jozef vallen.

Uitgebreid beschrijft hij het geslachtsregister van Jozef. Helemaal vanaf Abraham via David tot aan Jozef zelf. Uitgebreid vertelt hij over de engel, die ook aan Jozef verschijnt. Hij moet Jezus zijn naam geven. En later verschijnt er een engel, die aan Jozef vertelt dat hij met Maria en het kind naar Egypte moet vluchten voor de haat van Herodes.

Jozef is dus erg belangrijk. Hij is een kroongetuige.

Want door Jozef schijnt het volle licht op de Immanuel.

En Immanuel betekent: "God met ons".

Dia.

Preek:

Soms kan je leven plotseling omslaan.

Op een dag kom je de liefde van je leven tegen.

Daarvoor ging je naar school. Naar je werk. In het weekend met je vrienden op stap. Je leventje ging zijn gewone gang. Totdat zij je leven binnenkomt....

Of je bent topsporter. Je traint. Je haalt medailles. Totdat je je kruisband scheurt en alles ophoudt. Je zit thuis en je leven staat stil.

Soms kan je leven plotseling omslaan.

Moet u zich eens indenken wat dat voor Jozef geweest is.
Hij woont in het gehuchtje Nazareth. Is daar timmerman. Verlieft op een meisje uit het dorp. Maria.
Ze verloven zich en willen over een paar maanden trouwen. De familie is al bezig met het feest.
En dan vertelt Maria dat ze zwanger is.
Alleen dat al.
Wat moet Jozef daarvan denken? Want dat kindje is zeker niet van hem.
Wat heeft Maria gedaan? Wie heeft haar verleid of misschien gedwongen?
En daarna verschijnt er een engel die hem vertelt, dat dat kindje de Zoon van God is. De beloofde
zoon van David. En die wordt in zijn gezin geboren!
Opeens is Jozef vader van de Messias! Zijn leven slaat om! Hoe gaat Jozef daarmee om?

Thema: "Jezus is Immanuel".

Thema-dia

Hij is God
Hij is mens
Hij is met ons

1. Hij is God.

"Maria, wat is er? Je bent zo stil".
"Ik moet je wat vertellen, Jozef. Maar ik vind het zo moeilijk. Het is heel mooi, maar ook heel vreemd
en ik weet niet of je mij gelooft".
"Ach, Maria, natuurlijk geloof ik je. Ik heb je zo lief en we kunnen elkaar toch altijd alles vertellen!".
"Ja, Jozef, maar dit is zo anders. Zo vreemd".
"Ach, vertel het me nou maar. Ik beloof, dat ik je zal geloven".
"Jozef, ik ben zwanger".

In gedachten zie je de wereld van Jozef stilstaan. Of misschien: in elkaar storten.
In die dagen was het een eer als je als meisje als maagd het huwelijk in ging. Het was een grote
schande als je zwanger was voordat je trouwde en bij elkaar ging wonen.
Je was voor je leven getekend. Verstoten.
Natuurlijk zal Maria verteld hebben over de engel. Over de Heilige Geest, die dit nieuwe leven in haar
schoot had geschapen. Over de Verlosser die uit haar geboren zou worden. Over haar reis naar
Jeruzalem, naar Zacharias en Elizabeth, die ook heel plotseling in verwachting is.
Hun leven is omgeslagen! Iedereen heeft het erover.
Wat ging er in Jozef om?
Gelooft hij haar niet?
Was Jozef bang voor de schande?
Was hij kwaad en verdenkt hij Maria van overspel? Moet Maria veroordeeld?
Nee.
Het lijkt eerder andersom.
Er staat, dat Jozef een rechtschapen man was. Hij zou Maria dus moeten aangeven als overspelster.
Maar dat wil hij niet.
Hij wil haar niet in opspraak brengen. Dat is: aan de kaak stellen als overspelster.
En daarom wil hij haar **in het geheim** verstoten.
Hij gelooft Maria, maar kan zo niet met haar verder. Jozef is bang.
Bang voor de schande, het gepraat van de mensen.
Óf bang voor de heiligheid van het kind, dat in Maria's schoot groeit is te groot.
Hoe dan ook: zijn leven wordt helemaal omgegooid.

En dan komt er een engel, die Jozef opdraagt om bij Maria te blijven en voor het kind te zorgen. En
die engel bevestigt de woorden van Maria: "Jozef, zoon van David, wees niet bang je vrouw Maria bij
je te nemen, want het kind dat ze draagt is uit de Heilige Geest. Ze zal een zoon baren. Geef hem de
naam Jezus, want hij zal zijn volk bevrijden van hun zonden".

Jozef doet wat de engel hem vraagt.
Hij trouwt met Maria.
En hij wacht met de liefde totdat Jezus is geboren.

Jozef is kroongetuige: Jezus is Immanuel. God met ons.
Want als het niet waar was, als hij Maria niet had geloofd, als die engel niet gekomen was, dan had hij Maria gewoon aangegeven. Als overspeelster.
Want waarom zou hij trouwen met een meisje, dat met een ander in bed heeft gelegen? Waarom die schande dragen en de praatjes? Waarom maanden wachten met de liefde, omdat je respect hebt voor het heilige kind, dat groeit in de schoot van je vrouw?
Dan moet het wel waar zijn.
Dat kindje is de zoon van God. Immanuel.
Wat is het belangrijk, dat Jozef bij haar bleef. Hij is kroongetuige.

Maar als dit waar is, dan slaat ook je leven om!
Dan slaat je denken om.
Want als Jezus werkelijk God is, dan betekent dit, dat God zelf naar ons toegekomen is. De grote, heilige God. En nu niet in een alles verterend vuur of een donkere storm, maar in een kind.
Zo vredig. Zo dichtbij.
Als Jezus werkelijk God is, dan heb je ook geen moeite meer met zijn wonderen. Dan kán hij meer dan 5000 mensen te eten geven van 5 broden en 2 vissen. Hij geeft miljarden mensen en dieren elke dag hun voedsel. Dan kán hij zieken genezen. Dan kan hij opstaan uit de dood. Dan is alles mogelijk.

En dat geeft hoop.
Deze wereld is niet het einde. Mijn pijn, mijn worstelen met het kwaad, het lijden in de wereld, dat gaat een keer voorbij. Want God is met ons. Ik kom in hem de liefde van mijn leven tegen.
Mijn leven slaat om.

2. Hij is mens.

Dat is het grote wonder van kerst: God wordt mens.
En dat is ondenkbaar.
Ja, er gingen in die dagen allerlei verhalen rond over goden, die mens werden. Mythen over goden, die als mens aan mensen verschenen. Achter vrouwen aanliepen. Over half-goden.
Verhalen die het verlangen van mensen naar een paradijs verraden.
Of als stoorzenders van de duivel om de geboorte van Jezus bij voorbaat ongeloofwaardig te maken.
Fake news om het echte nieuws te degraderen tot een mythe.
Maar voor de joden in die dagen was dat ondenkbaar.
Voor hen was God God. Heilig en almachtig. Ver verheven boven de wereld. Een vuur. Een storm. Een donderende stem. God is juist geen mens.
En dan komt de boodschap in deze wereld, dat God mens geworden is. Immanuel.

Opnieuw is Jozef kroongetuige.
Want hij is bij Maria gebleven. Hij is bij de bevalling geweest. Hij heeft Jezus geboren zien worden. Hij was er toen Jezus in de voerbak lag. Toen hij als kind speelde in de straatjes van Nazareth. Hij heeft hem getroost als hij was gevallen of als hij werd gepest als kind van een overspelige moeder. Hij leerde Jezus het vak van timmerman.
Jozef weet het: Jezus is de zoon van God. Hij heeft de engel goed begrepen. En hij heeft de wonderen gezien. Maar: tegelijk echt mens.
Jozef heeft gezien hoe God zijn glorie heeft afgelegd en in ons gebroken bestaan ging delen.
Het leven van Jezus was omgeslagen!
Daarvoor woonde hij in het licht. Bij zijn vader in de hemel. Gediend door tienduizenden engelen.
Maar hij heeft al zijn glorie afgelegd als een kleed en is mens geworden.

Zonder schoonheid.

Zonder eer.

Een dienaar. Een slaaf. Tot op het kruis.

Juist omdat Jozef op aarde als zijn vader werd gezien, was het zo belangrijk dat hij bij Maria bleef. En bij het kind. Als hij dan zegt, dat Jezus van God komt én tegelijk mens is, dan is dat enorm belangrijk. Juist omdat de schande zo groot was en het voor Jozef veel makkelijker was geweest om Maria en het kind te verstoten, is zijn getuigenis zo belangrijk.

We leren hier ook iets heel belangrijks: we leren om te dienen.

We leren om niet altijd naar luxe te verlangen of het gezelschap te zoeken van de rijken. Naar glamour en weelde of bewondering. Of de complimenten van de mensen uit de grachtengordel.

We zoeken de aandacht van Hilversum niet of de spotlights.

We leren om te dienen.

Zoals Jozef ging dienen en ging lijden aan het leven met Jezus. Met hem de schande ging dragen.

Zoals Jezus ging lijden aan het leven van ons.

We zoeken daarom vooral de armen op. De zoekers. Vluchtelingen. Zieken. Jongeren, die worstelen met het leven of met de liefde. Ouderen, die opzien tegen het sterven.

We leren ook om te lijden aan de kerk.

We hoeven geen mega-kerk te zijn met flitsende performers. We schamen ons niet voor leden, die minder mooi zijn of niet zo goed mee kunnen komen in de vaart van de social-media.

We leren om te begrijpen. Om naar de ander toe te gaan.

We leren om blij te zijn als anderen blij zijn.

We nemen elkaar mee. Hoeveel zelfverloochening dat misschien ook vraagt.

Jezus werd mens. Immanuel.

3. Hij is met ons.

Het gaat nog dieper dan dat.

Want Jezus kwam niet alleen maar uit de hemel om tijdelijk onder ons te wonen. Om voor een paar jaar te delen in ons lijden. Om voor ons te sterven. En zich dan vervolgens weer veilig terug te trekken in de hemel.

In de tussentijd laat hij een set regels en geboden achter om naar te leven.

Nee.

Het doel van zijn komst is om te laten zien hoe lief God zijn wereld heeft.

Door Jezus leren we dat de hoogheilige God in ons hart wil wonen.

Dát wil God: een band van liefde.

Hij geeft zijn zoon. Zó lief heeft hij jou.

Voor ons lijkt dat heel gewoon.

Maar dat is het helemaal niet.

In het Oude Testament kwam God soms ook heel dichtbij. Zocht zijn volk op.

Maar dat ging dan vaak gepaard met beangstigende tekenen.

God verschijnt aan Abraham als een rokende oven. Aan Israël als een verterend vuur. Aan Job klinkt zijn stem in een vreselijke storm. Of de Here spreekt door een vurige engel vol licht.

Niet voor niets zeggen de engelen steeds "Wees niet bang!", als zij mensen ontmoeten.

Maar nu komt God in een kind.

Een kwetsbaar kind.

Een baby. Een gekruisigde.

Waarom?

Omdat hij niet kwam om te oordelen, maar om het oordeel te dragen. Om de barricades weg te halen tussen hem en mensen. Om ons aan zijn hart te drukken. Jezus is God met ons.

Dat betekent, dat je God kunt ontmoeten zonder angst. Hij heeft je lief.

Maar besef je hoe bijzonder dat is!

De menswording van Jezus was niet bedoeld om ons te laten weten dat God bestaat. Het gebeurde om Hem dichtbij te brengen. Om met Hem te wandelen. Om een band van liefde en gebed te hebben. Om de diepste vrede te kennen. Immanuel.

En je leven slaat om.

Je wordt moedig. Je draagt de hoon van mensen. Onbegrip. Vervolging zelfs.

Niet omdat het makkelijk is, maar omdat je je grote liefde hebt gevonden.

Je wordt moedig: je durft zelfs je zonden toe te geven.

Want daar is Jezus voor gekomen.

De engel zei: `Je moet hem Jezus noemen, want hij zal zijn volk bevrijden van hun zonden`.

Dat is de eerste stap in de grote ommekeer: erkennen, dat je een zondig mens bent en dat je vergeving nodig hebt. Je mooie masker afdoen.

Je leven slaat om.

Want normaal gaf in de dagen van Jozef de vader de naam aan zijn kind.

Het was het teken, dat de vader het in zijn gezin voor het zeggen had. Hij is de heer van zijn huis.

Maar de engel ontnemt Jozef dat recht.

De engel geeft het kind een naam: `Jozef, je moet hem Jezus noemen`.

Daarmee zegt de engel: `Jozef, jij bent niet de heer over dit kind, dit kind wordt Heer over jou`.

Dat is de grote ommekeer in je leven.

Je geeft je leven in de handen van Jezus. Je gaat hem volgen. Je leert zelfverloochening.

In ons moderne Nederland is dat heel vreemd.

Want je hoort mensen vaak zeggen: `Blijf vooral trouw aan jezelf`.

Of: `Blijf dicht bij jezelf`.

Dat kun je goed uitleggen.

Dan bedoel je, dat je je niet door anderen moet laten beïnvloeden. Dat je geen dingen moet doen die je eigenlijk niet wilt. Blijf dicht bij jezelf.

Dat is vaak heel goed in een wereld vol massamedia en druk van ouders of vrienden of collega's: `blijf dicht bij jezelf`. Heel goed.

Maar besef daarbij, dat dat 'zelf' ook heel egoïstisch kan zijn. Heel jaloers.

Dat je pas echt jezelf wordt, als je leeft in liefde met God.

Zoals een kind alleen maar groeit, als het zich kan toevertrouwen aan zijn vader.

Als je open staat voor zijn woorden.

Als je mensen om je heen liefde kunt geven.

Je wordt juist wie je bent, als je ook van jouw 'zelf' af kunt zien. Als je offers kunt brengen.

Je 'zelf' verloochenen is geen teken van zwakte, maar van kracht.

Kijk maar naar Jezus.

Hij lette niet op zijn eigen belang, maar op ons belang.

Het ging hem niet om zijn 'zelf', om zijn eer of trots.

Hij koos ervoor om te dienen.

Daarom werd hij kind. Eén van ons. Daarom ging hij de weg naar het kruis.

Verlosser van het kwaad dat ons zo gevangen kan houden.

Hij is Immanuel.

God met ons.

Je leven slaat om!

Amen.